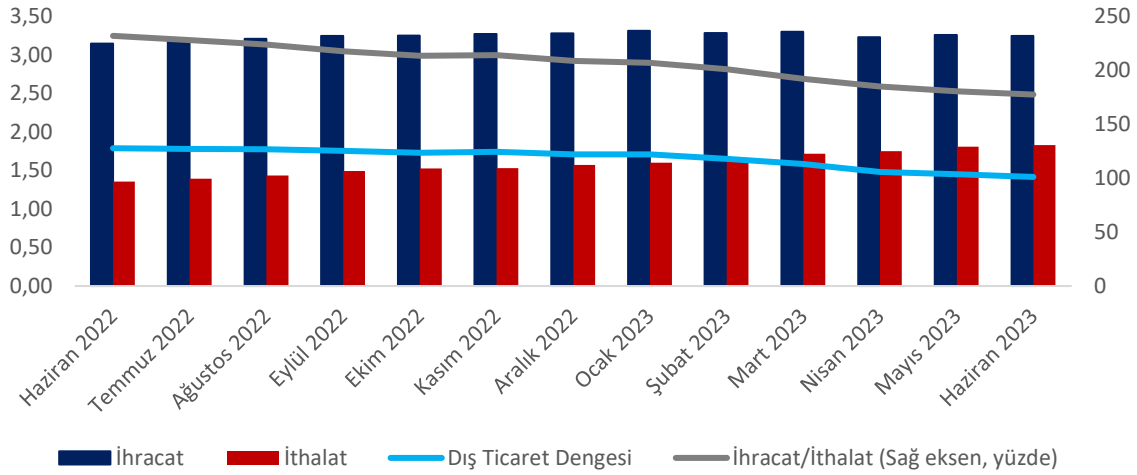

HAZİRAN AYINDA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANINDAKİ DÜŞÜŞ 54 PUANA ULAŞTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Haziran 2023'te Konya'nın ihracatı 264,8 milyon dolar, ithalatı ise 145,3 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Haziran 2022'ye göre 54 puan azalarak yüzde 177'ye gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Haziran 2023 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 66'sını karşılarken ve dış ticaret açığı 117,3 milyar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Haziran 2022 – Haziran 2023)

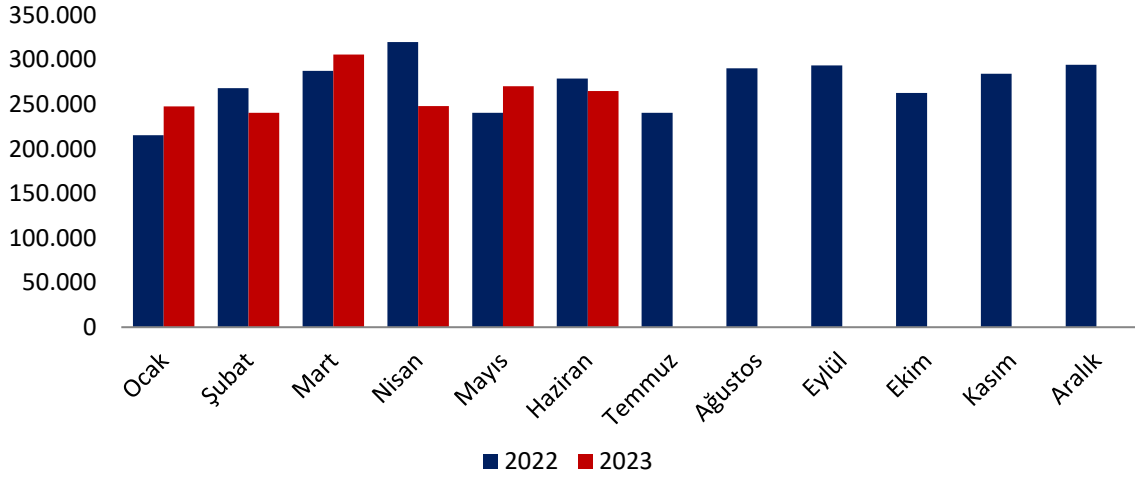
	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	229.946	347.281	-117.335	577.228	66,2%	-0,9%	-12,9%
Konya	3.243	1.828	1.415	5.071	177%	3,2%	34,8%

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ihracat geçen aya göre 5,5 milyon dolar azaldı

Konya’da ihracat Mayıs 2023’te 270,3 milyon dolar seviyesinde iken 2023 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 5,5 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 14,2 milyon dolar azalarak 264,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Haziran ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 3,2’olup ihracattaki ivme kaybının devamına işaret etmektedir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya’nın İhracatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya’nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	278.989	240.473	290.262	293.626	262.699	284.373	294.455
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769						

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya’nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

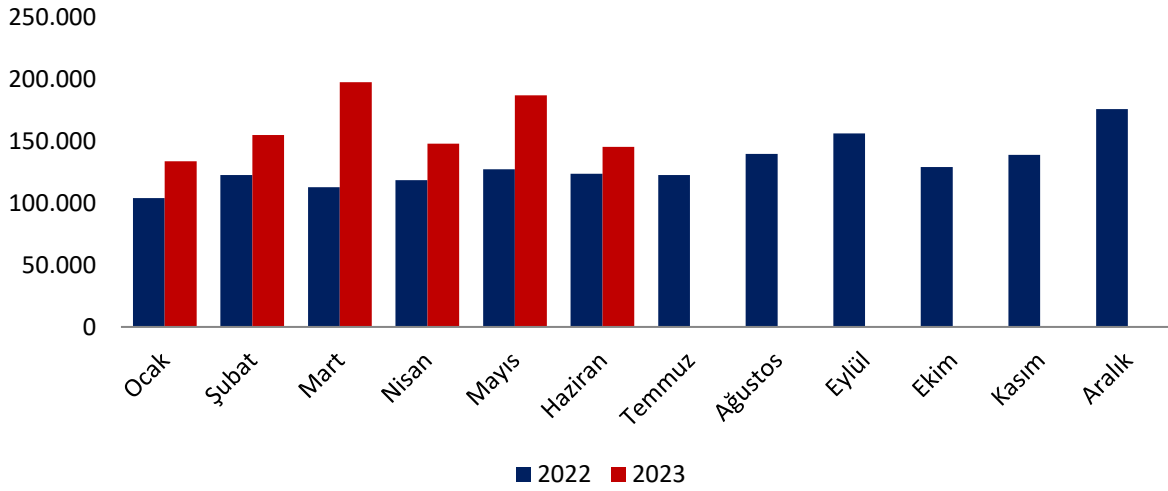
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37.5%	37.6%	31.0%	26.2%	22.4%	17.9%	18.1%	14.9%	14.1%	12.6%	10.8%	9.1%
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%	3.2%						

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ithalat bir önceki aya göre 41,6 milyon dolar azaldı

Mayıs 2023'te 187 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Haziran 2023'te bir önceki aya göre 41,7 milyon dolar azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise 21,7 milyon dolar artarak 145,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Haziran ayında da ilk beş aya benzer olarak ithalat geçen yılın üzerinde seyretmiştir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289						

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	34.0%	35.1%	25.0%	24.6%	25.9%	23.7%	25.9%	28.2%	30.2%	30.1%	25.6%	25.8%
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%	34.8%						

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Haziran ayında “Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Haziran 2023'te ihracat içinde yüzde 1,8'lik pay ile onuncu sırada yer alan “Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar” sektörünün ihracatı yüzde 37,7 artarak 4,8 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 3,1'lik payı olan “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörü ihracatı en yüksek oranda daralan sektör olmuştur. Diğer taraftan, “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” ve “Demir veya çelikten eşya” sektörlerindeki daralmalar dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Haziran 2023
	Haziran 2023	Haziran 2022		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	94.520.456	81.356.359	16,2%	35,7%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	55.920.591	53.457.530	4,6%	21,1%
Demir veya çelikten eşya	14.547.794	19.169.228	-24,1%	5,5%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	13.201.480	11.805.329	11,8%	5,0%
Plastikler ve mamulleri	9.934.867	10.417.375	-4,6%	3,8%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	8.844.197	10.863.701	-18,6%	3,38%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	8.265.381	17.932.635	-53,9%	3,1%
Kakao ve kakao müstahzarları	7.592.906	7.883.116	-3,7%	2,9%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	6.122.721	8.364.839	-26,8%	2,3%
Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	4.805.478	3.490.153	37,7%	1,8%
Toplam	264.769.079	278.907.035	-5,1%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Nisan ayında “Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Haziran ayında 1 milyon 840 bin dolar düzeyinde olan “Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem” sektörünün ithalatı, 2023 Haziran ayında 17,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiş, toplam ithalat içindeki payı yüzde 12,3’e ulaşmış ve bu ay en fazla ithalat yapılan ilk sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 10,5 payı bulunan “Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar” ithalatı en çok daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

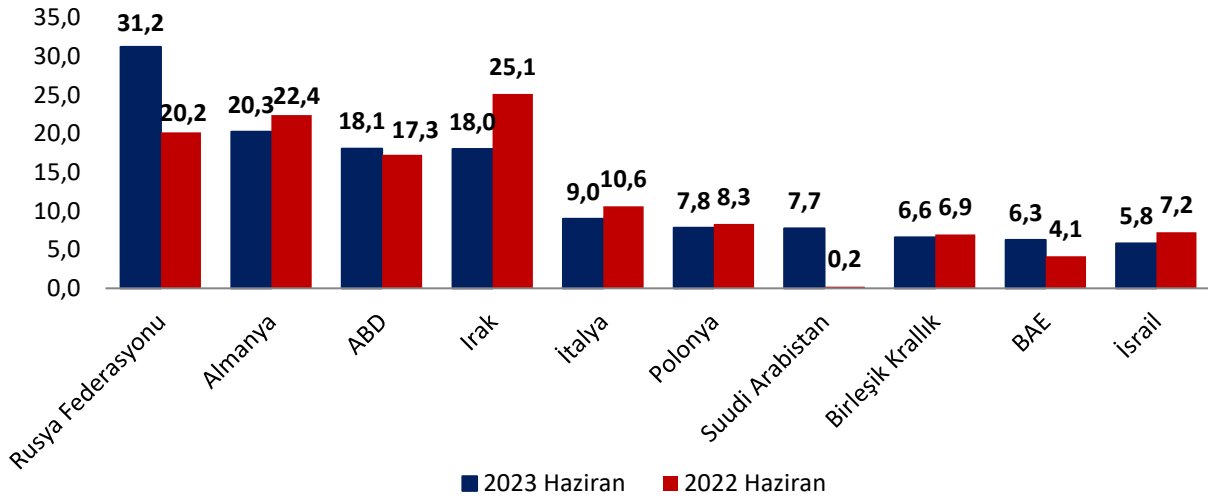
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Haziran 2023
	Haziran 2023	Haziran 2022		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	29.738.063	19.292.154	54,1%	20,5%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	17.901.649	1.840.117	872,9%	12,3%
Demir ve çelik	15.306.351	7.595.577	101,5%	10,5%
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	10.819.061	14.680.250	-26,3%	7,4%
Plastikler ve mamulleri	9.158.068	11.410.102	-19,7%	6,3%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	9.008.123	10.377.696	-13,2%	6,2%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	5.293.933	2.052.508	157,9%	3,6%
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	4.247.393	789.425	438,0%	2,9%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	4.216.338	2.556.370	64,9%	2,9%
Demir veya çelikten eşya	3.828.001	4.899.042	-21,9%	2,6%
Toplam	145.289.367	123.685.209	17,5%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Haziran ayında Konya'nın Rusya'ya ihracatı yüzde 54,9 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Haziran 2023'te ilk sırada yüzde 11,8'lik pay ile Rusya yer almaktadır. Konya'nın Rusya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 54,9 artarak 31,2 milyon dolara ulaşmıştır. Bu dönemde, Birleşik Arap Emirlikleri'ne yapılan ihracat da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 51,4 artmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 2,4 olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 6,8 payı olan Irak'a ihracat yüzde 28,3 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Haziran 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

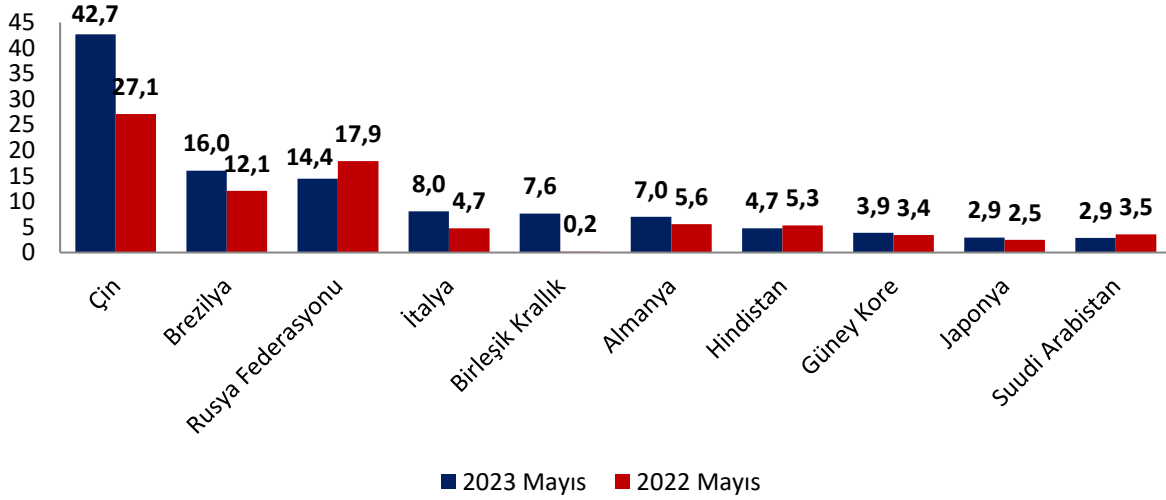
	Partner Ülke	İhracat (\$) Haziran 2023	Değişim (%) Haziran 2022 – Haziran 2023	Pay
1	Rusya Federasyonu	31.226.060	54,9%	11,8%
2	Almanya	20.260.259	-9,7%	7,7%
3	ABD	18.078.149	4,6%	7%
4	Irak	18.016.850	-28,3%	6,8%
5	İtalya	9.003.062	-15,1%	3,4%
6	Polonya	7.821.284	-6,0%	3,0%
7	Suudi Arabistan	7.731.606	0,0%	2,9%
8	Birleşik Krallık	6.584.538	-5,2%	2,5%
9	BAE	6.272.076	51,4%	2,4%
10	İsrail	5.802.307	-19,9%	2,2%
	Diğer	133.972.888	-14,3%	50,6%
	Toplam	264.769.079	-5,1%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Haziran ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 15,6 milyon dolar artarak 42 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 22,8 olmuştur. Haziran ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 8,6'lık pay ve 16,0 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Brezilya'dır. Bu dönemde, Konya'da Birleşik Krallık'tan yaptığı ithalat miktarının yüksek artışı dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ünelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Haziran 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Haziran 2023	Değişim (%) Haziran 2022 – Haziran 2023	Pay
1	Çin	42.706.508	57,8%	22,8%
2	Brezilya	16.012.085	32,5%	8,6%
3	Rusya Federasyonu	14.416.789	-19,5%	7,7%
4	İtalya	8.028.053	69,5%	4,3%
5	Birleşik Krallık	7.638.687	3727,0%	4,1%
6	Almanya	6968532	25,2%	3,7%
7	Hindistan	4728747	-11,1%	2,5%
8	Güney Kore	3.851.128	12,8%	2,1%
9	Japonya	2937957	18,0%	1,6%
10	Suudi Arabistan	2.879.632	-18,6%	1,5%
	Diğer	76.791.461	70,5%	41,1%
	Toplam	186.959.579	46,8%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları